

**SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
RIMT UNIVERSITY
MANDI GOBINDGARH, PUNJAB**

**STUDY SCHEME & SYLLABUS
AS PER CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)
FOR
MASTER OF ARTS IN PUNJABI
(1ST TO 4TH SEMESTER)**

Program Code: MAPBI401

(Session 2018-19)

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

RIMT UNIVERSITY MANDI GOBINDGARH, PUNJAB

VISION

To become one of the most preferred learning places and a centre of excellence to promote and nurture future leaders who would facilitate the desired change in the society.

MISSION

- To impart teaching and learning through cutting-edge technologies supported by the world class infrastructure
- To empower and transform young minds into capable leaders and responsible citizens of India instilled with high ethical and moral values.
- To develop human potential to its fullest extent and make them emerge as world class leaders in their professions and enthuse them towards their social responsibilities.

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

The School of Humanities & Social Science is founded on the conviction that the humanities give purpose, direction and value to education and life, and that they are no less important to society than disciplines. The school aims at providing a centre of common awareness and a sense of human responsibility, making the university a little more than a complex of specialist departments. In addition, the school is committed to the achievement of academic and linguistic excellence, creativity and all round development of students. The programmes offered reflect these objectives and concerns effectively.

The school has grown substantially since its inception in the year 2016. The School of Humanities has gradually come to occupy a unique position at RIMT University, a paramount institution of higher learning in the area. The department provides the students of Humanities with skills to understand key concepts, the power to express via multiple languages, social research, and analytical ability finally to deliberate philosophically. The faculty members of the school have diverse work experiences from the finest institutions in India. Across disciplines, the School of Humanities offers a wide variety of core and elective courses for Undergraduate, Post Graduate, and Ph.D courses. There has also been an increasing trend in the number of Ph.D students over the last few years

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

ABOUT THE PROGRAM

The M.A. in Punjabi emphasises on analysing different genres and the factors that influence literature from diverse eras. A student should be able to accurately evaluate a literary work in its historical, cultural, political, and philosophical context after finishing the course. This course is appropriate for applicants who are interested in a career in the creative sector and enjoy reading about various literary genres or styles.

Eligibility Criteria

A bachelor's degree is required for basic eligibility with at least 50% marks. Admission to the institute will be based on overall graduation grades.

Benefits

Graduates in this field have a variety of career options, such as teaching, translating, and freelancing. Typically, educational institutions look for experts in this field to teach a foreign language curriculum. Private language instruction is an option that may be taken into consideration.

The following is a list of some M.A. in Punjabi employment opportunities: tour guide, educator, and translator. These jobs include translator, lecturer, professor, journalist, public relations manager and tutor. Among the many fields in which translators work are business, technical writing, and scientific literacy.

Future Potential

Higher and advanced education: Punjabi M.A. holders have access to options for advanced study and research. The following fields offer higher education options for them: M.Phil., PhD, and B.Ed.

Competitive Tests: Students can apply for numerous government posts through competitive exams like the UPSC CSE, IFS, and state PSCs after completing their postgraduate studies in Punjabi.

Additionally, students can apply for the UGC NET-JRF, which would enable them to work as assistant professors at Indian colleges and universities while exploring research options.

MA PUNJABI
PROGRAM EDUCATIONAL OBJECTIVES

PEO1	To create, apply and disseminate knowledge of language, literature, folklore, culture and manuscripts of Punjabi domain under different specialization.
PEO2	To develop the ability to identify, formulate and analyse in theatrical and practical domains of Punjabi language, literature, culture and folklore.
PEO3	To develop the attitude to peruse further research in Punjabi language, literature and culture

P O 1	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕਾਢੀ ਪੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
P O 2	ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਖ-ਵਖ ਮੁਦਿਆਂ ਦੇ ਹਲ ਲਈ ਸੋਚਣਾ ਤੇ ਕਮ ਕਰਨਾ
P O 3	ਹਿਮਤ ਅਤੇ ਮਨੁਖਤਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਵਖ-ਵਖ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਅਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
P O 4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਖ-ਵਖ ਖੇਜ਼ -ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ
P O 5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਛੂਘਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
P O 6	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿੱਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ
P O 7	ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ
P O 8	ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅੰਤਰ ਸਭਿਆਚਾਰਿਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ
P O 9	ਸਾਹਿਤਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ

P O 1 0	ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪ ਚ
P O 1 1	ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਮਤਾ ਲਈ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ
P O 1 2	ਵਿਸ਼ਿਸਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਧਾਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾ /ਪ੍ਰਹੁੰਚਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ

PROGRAM OUTCOMES

PSO 1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਖ - ਵਖ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ
PSO 2	ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਖ - ਵਖ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
PSO 3	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ - ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

Semester Wise Scheme (2018-19)

Master of Arts in Punjabi			Total Credits: 80				
First Semester Scheme							
Course Code	Course Type	Course Name	L	T	P	S	C
MAMPS11 01	Compulsory	Madhkali Punjabi Sahit da Itihas	4	1	0	0	5
MASBP11 02	Compulsory	Sahit Sidhiant, Bharti Kaav Shastr ate Punjabi A洛chna	4	1	0	0	5
MAMPK11 03	Compulsory	Madhkaali Punjabi Kaav-1	4	1	0	0	5
MAPK1104	Compulsory	Punjabi Kahani	4	1	0	0	5
		Total	16	4	0	0	20
Second Semester Scheme							
Course Code	Course Type	Course Name	L	T	P	S	C
MAAPS120 1	Compulsory	Aadhunik Punjabi Saahit Da Itihas	4	1	0	0	5
MAAPK12 02	Compulsory	Aadhunik Pachmi Kaav Shastr	4	1	0	0	5
MAMPK12 03	Compulsory	Madhkaali Punjabi Kaav-2	4	1	0	0	5
MAPNA12 04	Compulsory	Punjabi Novel Da Adhyaan	4	1	0	0	5
		Total	16	4	0	0	20
Third Semester Scheme							
Course Code	Course Type	Course Name	L	T	P	S	C
MABVPB2 301	Compulsory	Bhasha Vigiaan Ate Punjabi Bhasha	4	1	0	0	5
MASLPS2 302	Compulsory	Sabchiaachar, Lokdhara Ate Punjabi Sabchiaachar	4	1	0	0	5
MAAPK23 03	Compulsory	Aadhunik Punjabi Kavita	4	1	0	0	5

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

MAPNRA2 304	Compulsory	Punjabi Natak Ate Rangmanch Da Aadhiyan-I	4	1	0	0	5
		Total	16	4	0	0	20
		Fourth Semester Scheme					
Course Code	Course Type	Course Name	L	T	P	S	C
MABVPBG L2401	Compulsory	Bhasha Vigiaan, Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi	4	1	0	0	5
MAPLLS2 402	Compulsory	Punjabi Lokdhara Ate Lok Sahit	4	1	0	0	5
MAAPK24 03	Compulsory	Aadhunik Punjabi Kavita-II	4	1	0	0	5
MAPNRA2 404	Compulsory	Punjabi Natak Ate Rangmanch Da Adhiaan	4	1	0	0	5
		Total	16	4	0	0	20

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME: MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

SUBJECT CODE: MAMPS1101

COURSE: MA PUNJABI

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: I

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦ੍ਰਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੱਧਕਾਲੀ ਤੇ ਪੂਰਵ ਨਾਨਕ ਕਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਨਾਨਕ ਕਾਲ (1500 ਈ. ਤਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤ) (i) ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ; ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ; ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੇ ਮਸਲੇ	13
UNIT-II	(i) ਸਮੁੱਚੇ ਮੱਧਕਾਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭ; ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੇਤਨਾ; ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	13
UNIT-III	(i) ਪੂਰਵ ਨਾਨਕ ਕਾਲ (1500 ਈ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ : ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਕਾਵਿ, ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ, ਬੀਰ ਕਾਵਿ (ii) ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ; ਗੁਰਮਤ ਕਾਵਿ; ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ	13

UNIT-IV	<p>(ii) ਕਿਸਾ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮੂਲਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ</p> <p>(iii) ਇਸ ਕਾਲ (1501-1850) ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਦੀ ਵਾਰ ਅਧਿਐਨ; ਮੱਧਕਾਲੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ</p>	13
----------------	--	-----------

CO1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਟੁਅਰਾ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

CO2: ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਖ-ਵਖ ਮੁਦਿਆਂ ਦੇ ਹਲ ਲਈ ਸੋਚਣਾ ਤੇ ਕਮ ਕਰਨਾ

CO3: ਹਿਮਤ ਅਤੇ ਮਨੁਖਤਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਵਖ-ਵਖ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਅਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

Recommended Books:

1. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡੀਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
3. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
4. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
6. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਚੌਦਵੀਂ ਤੱਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
7. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ (ਸੰ.), ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
9. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਦੀ ਮੁਖਤਸਰ ਤਾਰੀਖ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
10. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਬਾਣੀ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
11. Mohan Singh Diwana, A History of Panjabi Literature, Kasturi Lal & Sons, Amritsar.
12. Mohan Singh Diwana, Introduction to Panjabi Literature, Nanak Singh Pustakmala, Aritsar.

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: -ਪਰਚਾ ਟੂਜਾ - ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ

SUBJECT CODE: MASBP1102

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: I

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੈਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ,ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਅਰਸਤੂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਈਨਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ- ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਵਾਦ (i) ਸਾਹਿਤ: ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ; ਰਹੱਸਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ (ii) ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: (ਉ) ਅਰਸਤੂ - ਅਨੁਕਰਨ, ਤ੍ਰਾਸ਼ਦੀ, ਵਿਰੋਚਨ; (ਅ) ਲੋੜਾਈਨਸ - ਉਦਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੋਮੇ;	13
UNIT-II	(i) ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: (ਉ) ਰਸ ਸੰਪਰਦਾਇ - ਰਸ ਨਿਸ਼ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨੀਕਰਨ (ਅ) ਧੁਨੀ ਸੰਪਰਦਾਇ - ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਇ) ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਪਰਦਾਇ : ਅਲੰਕਾਰ ਵਰਗੀਕਰਨ	13
UNIT-III	2. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ (i) ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ	13

UNIT-IV	(ii) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ (iii) ਰੂਪਵਾਦੀ/ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ:	13
----------------	---	-----------

CO1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਖ-ਵਖ ਖੇਜ - ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ

CO2 : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਛੁਡਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

CO3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਰਸ਼ਨਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿਸ਼ਾਟੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ

Recommended Books:

1. ਨਗੰਦਰ ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ, (ਅਨੁ: ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ) ਐਸ. ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ।
2. ਅਚਾਰੀਆ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ, ਸਾਹਿਤਯ ਦਰਪਣ, (ਅਨੁ.: ਢੁਨੀ ਚੰਦਰ) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
4. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਚਿੰਤਨ ਪੁਨਰ ਚਿੰਤਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010
5. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਡਾ.ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1997
6. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਡਾ.(ਸੰਪਾ), ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ: ਸਮਕਾਲੀ ਸਰੋਕਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
7. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਚਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਨਵਾਲੋਚਨ: ਬਦਲਦੇ ਪਰਿਪੇਖ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010
9. ਖੋਜ ਪੜ੍ਹਕਾ, ਵਾਦ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
10. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਠ ਉਤੇ ਪਾਠ, ਸ਼ਬਦ ਲੋਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
11. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
12. ਭਰਤਮੁਨੀ, ਨਾਟਯ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
13. ਲੋਂਜਾਈਨਸ, ਉਦਾਤ ਬਾਰੇ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ: ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
14. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਹਿਤ ਨਵ ਸਿਧਾਂਤ (ਪੁਰਬਵਾਦ ਤੋਂ ਕੌਮਵਾਦ ਤੱਕ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
15. David Lodge, **Twentieth Century Criticism**, Orient Longman.
16. David Lodge and Nigel Wood, **Modern Criticism and Theory**, Pearson.

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਤੀਜਾ: ਆਪਸ਼ਨ (i) - ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ- I

SUBJECT CODE: MAMPK1103

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: I

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ , ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿੱਸੇ ਸੱਸੀ ਪੁਨੰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (ਗੁਰਮਤ ਕਾਵਿ, ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ; ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ)	13
UNIT-II	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ :ਜਪੁਜੀ	13
UNIT-III	ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਕਾਫੀਆਂ	13
UNIT-IV	ਹਾਸ਼ਮ: ਸੱਸੀ ਪੁਨੰ	13

CO1: ਇਤਿਹਾਸ ,ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁਖੀ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ

CO2: ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅੰਤਰ ਸਭਿਆਚਾਰਿਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ

CO3: ਸਾਹਿਤਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਕਰਨਾ

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

Recommended Books:

1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
2. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਜੀਵਨ, ਸਮਾਂ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
4. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਜਪੁਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
5. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਆਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
7. ਪ੍ਰੋ. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਚੁ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
8. ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
9. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
10. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਦਰਸ਼ਨ, ਸਾਧਨਾ ਤੇ ਕਲਾ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1996
11. ਡਾ. ਜਗਤਾਰ (ਸੰਪਾ.), ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਿਜਮਾਨੀ ਖਾਤਰ: ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
12. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਸੱਸੀ ਹਾਸ਼ਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
13. ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ, (ਅਨੁਵਾਦ) ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
14. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
15. ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਬਲਵੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ: ਆਪਸ਼ਨ (ii) - ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ

SUBJECT CODE: MAPK1104

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: I

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੈਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਵਿਧਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆ ਤਿੰਨ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ, ਭੱਜੀਆ ਬਾਹੀਂ, ਲਾਹੋਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਲਹਿਆਣਾ	13
UNIT-II	1)ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, “ਨਵੇ ਲੋਕ ”, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1987	13
UNIT-III	2) ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ “ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ” ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ	13
UNIT-IV	1)ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ “ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ” ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ	13

CO 1:ਸਾਹਿਤਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਕਰਨਾ

CO2 :ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ
ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪ ਚ

CO3:ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਜ ਅਤੇ ਉਤਮਤਾ ਲਈ ਖੇਜ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

Recommended Books:

1. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
4. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006
5. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ, ਦਿੱਲੀ।
6. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜਜ਼ੀਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ, ਦਿੱਲੀ।
8. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
9. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੰਠਣ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
10. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
11. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
12. ਟੀ.ਆਰ. ਵਿਨੋਦ (ਸੰਪਾ.), ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
13. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, “ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਵੇਕ”, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007
14. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ,ਰਘਬੀਰ ਢੰਡ ਦੇ ਗਲਪ-ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਆਧਾਰ,ਟਵੰਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚਰੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2013
15. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ,ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ,ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ,ਸਮਾਣਾ,2015
16. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ,ਰਘਬੀਰ ਢੰਡ ਦੇ ਖਤਾਂ ਚੋਂ ਗੁਜਰਦਿਆਂ,ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ,ਸਮਾਣਾ,2016

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਪਹਿਲਾ:- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

SUBJECT CODE: MAAPS1201

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: II

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ; ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ ਅਤੇ ਨਵ ਅਮਰੀਕੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ (1850 ਈ. ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤਕ) ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ (1901-2000) ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (i) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ; ਮੱਧਕਾਲੀ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ ਵਿਚ ਅੰਤਰ; ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਲੱਛਣ; ਧਾਰਮਕ ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਤੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ; ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣ; ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	13
UNIT-II	1850 ਈ. ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤਕ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸਾਹਿਤ(ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ; ਸੁਫੀ ਕਾਵਿ; ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮੇ ਆਦਿ)	13
UNIT-III	2) ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਮੂਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ (ਨਵ ਰਹੱਸਵਾਦੀ, ਰੁਮਾਂਟਿਕ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ, ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦੀ, ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ)	13
UNIT-IV	(i) ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (ਨਾਵਲ ਤੇ ਕਹਾਣੀ) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ	13

	(ii) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (iv) ਰੂਪਵਾਦੀ/ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ:	

CO1 :ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪ ਚ

CO2:ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਜ ਅਤੇ ਉਤਮਤਾ ਲਈ ਖੇਜ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ

CO3:ਵਿਸ਼ਿਸਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਧਾਤਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਿਧਾਂਤਾ /ਪ੍ਰਹੁੰਚਣ ਦੀ ਖੇਜ ਕਰਨਾ

Recommended Books:

- 1) ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 2) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 3) ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
- 4) ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006
- 5) ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਆਪੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 6) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜਜ਼ੀਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 7) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 8) ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਰਾਧਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 9) ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 10) ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 11) ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 12) ਟੀ.ਆਰ. ਵਿਨੋਦ (ਸੰਪਾ.), ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਦੂਜਾ:- ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ

SUBJECT CODE: MAAPK1202

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: II

CONTACT HOURS/WEEK : 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ ਅਤੇ ਨਵ ਅਮਰੀਕੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ (i) ਰੂਪਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ (ਉ) ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ : ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (ਅ) ਨਵ- ਅਮਰੀਕੀ ਸਕੂਲ: ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ	13
UNIT-II	(i) ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਉਤਰ - ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ (ਉ) ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ: ਸੋਸਿਊਰ: ਭਾਸ਼ਕ ਮਾਡਲ; ਰੋਲਾਂ ਬਾਰਤ: ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਧਾਂਤ (ਅ) ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ: ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ	13
UNIT-III	ਆ) ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ: ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (ਿਅ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ: ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ, ਵਸਤੂ ਤੇ ਰੂਪ, ਪ੍ਰਤੀਬਧਤਾ	13

UNIT-IV	<p>ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ</p> <p>(ਉ) ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ</p> <p>(ਅ) ਆਪੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ</p> <p>(ਇ) ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਕ ਪੈਰੂ</p>	13
----------------	---	-----------

CO1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਬੰਧਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ

CO2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

CO3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

Recommended Books:

- 1) ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 2) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 3) ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
- 4) ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006
- 5) ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਆਪੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 6) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜਜ਼ੀਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 7) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 8) ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 9) ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 10) ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 11) ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 12) ਟੀ.ਆਰ. ਵਿਨੋਦ (ਸੰਪਾ.), ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 13) ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, “ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਵੇਕ”, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਤੀਜਾ:- ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ- II

SUBJECT CODE: MAMPK1203

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: I

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ : ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ , ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿੱਸੇ ਸੱਸੀ ਪੁੰਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	2. ਸਿਧਾਂਤ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਚੇਤਨਾ , ਮੱਧਕਾਲੀ ਪ੍ਰਗਿਤਕ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ)	13
UNIT-II	1. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ : ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ	13
UNIT-III	2 ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਕਾਫ਼ੀਆਂ	13
UNIT-IV	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ	13

CO1.ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

CO2.ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ।

CO3. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

Recommended Books:

1. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਆਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ।
3. ਕੁਲਜੀਤ ਸ਼ੈਲੀ, ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਬਿੰਬ ਵਿਵੇਕ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
4. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਬਲਵੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ।
5. ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਰਬਪੱਖੀ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
6. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
7. ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ, ਸੇਧਾਂ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ, ਜਸਵੰਤ ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
8. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀ.., ਪਟਿਆਲਾ।
9. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਨਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ।
10. ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਭਾਰਤੀ ਸੂਫ਼ੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
11. ਡਾ.ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੁੱਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: - ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ:— ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

SUBJECT CODE: MAPNA1204

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: II

CONTACT HOURS/WEEK: 52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ ਸਮਝਣ ਉਪਰੰਤ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ; ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	13
UNIT-II	1. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਅੱਧ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ	13
UNIT-III	2. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ, ਰਾਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ, 1987	13
UNIT-IV	3. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਬੱਲੀ, ਠਰੀ ਰਾਤ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	13

CO1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ

CO2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

CO3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

Recommended Books:

1. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਸਮਾਂ ਤੇ ਸੰਵਾਦ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
5. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
6. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
7. ਪ੍ਰੇ. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਗਲਪਚੇਤਨਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
8. ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ (ਸੰਪਾ.), ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005.
9. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
10. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਭਿਨੰਦਨ ਗ੍ਰੰਥ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
11. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ (ਸੰਪਾ.), ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ: ਆਧੁਨਿਕ ਦਿੱਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
12. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਪ੍ਰਗਤਗੀਵਾਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1986
13. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗਲਪ-ਪੈਰਾਡਾਈਮ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
14. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ (ਸੰਪਾ.), ਸਮਾਜ, ਸੱਤਾ ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
15. ਹਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਨਾਇਕ ਦਾ ਵਿਗਠਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰੂ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1987.
16. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਰਘਬੀਰ ਢੰਡ ਦੇ ਗਲਪ-ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਆਧਾਰ, ਟਵੰਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚਰੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013
17. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2015
18. ਡਾ.ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਰਘਬੀਰ ਢੰਡ ਦੇ ਖਤਾਂ ਚੋਂ ਗੁਜਰਦਿਆਂ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2016

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

PROGRAMME:MA PUNJABI

SUBJECT TITLE: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

PAPER: ਪਹਿਲਾ

SUBJECT CODE: MABVPB2301

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: III

CONTACT HOURS/WEEK:52

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਭਾਸ਼ਾ

ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਹੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	(i) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਚਿਹਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ; ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਚਾਰ; ਚਿਹਨ, ਚਿਹਨਕ ਤੇ ਚਿਹਨਿਤ; ਵਿਨਿਆਸ ਮੂਲਕ ਅਤੇ ਸਹਿਚਾਰੀ ਸੰਬੰਧ; ਇਕਾਲਕਤਾ ਤੇ ਦੁਕਾਲਕਤਾ	12
UNIT-II	(1) ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉ, ਰੂਪਾਂਤਰਣ: ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਸੰਰਚਨਾ (2) ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਮਾਡਲ; ਭਾਸ਼ਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ	10
UNIT-III	(1) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ: ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ (phonetics) : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਸੱਤਰ; ਧੁਨੀ ਉਚਾਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਉਚਾਰਨੀ ਸੰਰਚਨਾ	10
UNIT-IV	(1) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ: ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ (1) ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ (phonetics) : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਸੱਤਰ; ਧੁਨੀ ਉਚਾਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਉਚਾਰਨੀ ਸੰਰਚਨਾ;	10

UNIT-V	(1) ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ-ਵਿਗਿਆਨ (morphology) : ਰੂਪਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਪਛਾਣ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਸ੍ਰੋਣੀਆਂ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰ: ਅਗੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ, ਵਿਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਰ (derivation and inflection)	10
---------------	--	-----------

CO1. ਪੈਪਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਅੰਦੇਲਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

CO2. ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੂਕ ਰੁੜੇਵੇਂ।

CO3. ਕਲਾਸਿਕਵਾਦ, ਰੋਮਾਂਟਿਕਵਾਦ ਜਾਂ

ਯਥਾਰਥਵਾਦ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝ ਹੈ

Recommended Books:

1. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
 2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
 3. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ (ਸੰਪਾ.), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।
 4. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ।
 5. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
 6. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਗਰਾ, ਭਾਸ਼ਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
 7. ਜਾਨ ਲਾਇਨਜ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
 8. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਸੋਮੇ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
 9. ਵੇਦ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਸ਼ਬਦ ਸਰੋਕਾਰ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ।
1. Balbir Singh Sandhu, **A Descriptive Grammar of Puadhi, Parkh**, 1968, Vol. II, Panjab University, Chandigarh.
 2. Balbir Singh Sandhu, **Articulatory and Acoustic Structure of Panjabi Consonants**, Punjabi University, Patiala.
 3. Gill and Gleason, **A Reference Grammar of Punjabi**, Punjabi University, Patiala.

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਸਭਿਆਚਾਰ, ਲੋਕਪਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

PAPER: ਦੂਜਾ

SUBJECT CODE: MASLPS2302

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: III

CONTACT HOURS/WEEK:50

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਲੋਕਪਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ,ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਪਾਰਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ; ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ ਅਪੱਖ; ਸਭਿਆਚਾਰ-ਵਿਗਿਆਨ; ਸਭਿਆਚਾਰ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ; ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਨੇਮ	10
UNIT-II	(ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ; ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੇ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪੱਖ; ਲੋਕਪਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨ; ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (ਲੋਕ ਮਨ, ਲੋਕ ਰੂੜੀ, ਲੋਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ)	10
UNIT-III	(1) (ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ; ਲੋਕਪਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ: ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ (2) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ; ਨਿੱਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣ;	10
UNIT-IV	ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ; ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਵੇਂ ਬਦਲਾਵ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਵੰਗਾਰਾਂ	10
UNIT-V	(ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬਣਤਰ; ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਕ ਸਕੀਰੀ ਸਬੰਧ; ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੂਲ ਵਿਧਾਨ; ਪਰੰਪਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭੂਗੋਲਕ ਬਣਤਰ; ਪਰੰਪਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਬਣਤਰ; ਪਰੰਪਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	10

CO1. ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਸੂਖਮ ਸਮਝ

CO2. ਸੁਹਜ, ਸੌਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹ ਹੈ।

CO3. ਇੱਕ ਪਛਾਣਯੋਗ ਸਾਹਿਤਕ ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

Recommended Books:

1. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ- ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ- ਪਛਾਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼
2. ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
3. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
4. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਂ ਸੁਹਾਗਣ ਸ਼ਗਨ ਕਰੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਗੀਂ ਚੰਬਾ ਖਿੜ ਰਿਹਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
6. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼ (ਜਿਲਦ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੱਕ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
7. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੱਥਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੁਗਤ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
8. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਵਿਉਂਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
9. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ , ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ।
10. ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ, ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
11. ਡਾ.ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅੱਲਖ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013
12. ਡਾ.ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅੱਲਖ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਕਾਵਿ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2022

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ- I

PAPER: ਤੀਜਾ

SUBJECT CODE: MAAPK2303

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: III

CONTACT HOURS/WEEK: 50

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam: 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਵਿਚਰਨ ਉਪਰੰਤ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ/ਕਾਵਿ-ਯਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਵਿ-ਯਾਰਾਵਾਂ)	10
UNIT-II	ਤਿੰਨ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ (ਇਕ-ਇਕ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ)	10
UNIT-III	1 ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ। 2 ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ। 3ਸੁਗੰਧ ਸਮੀਰ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ	10

CO1. ਵਿਸ਼ਵ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਫੇਕਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਿਤ 'ਤੇ ਹੈ,

CO2. ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹੁੰਚਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ

CO3. ਇਹ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।
Recommended Books:

- 1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ- ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 3 ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ, ਕਾਵਿ- ਚਿੰਤਨ I ਅਤੇ II, ਜਸਬੀਰ ਕੇਸਰ (ਸੰਪਾ.), ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 4 ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 5 ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਾਵਿਜਗਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 6 ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 7 ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਵੀ, ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 8 ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹੰਦ।
- 9 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 10 ਯੋਗ ਰਾਜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੁਹਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 11 ਯੋਗਰਾਜ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ : ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 12 ਐਸ. ਤਰਸੇਮ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਕਾਵਿ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 13 ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸੰਸਾਰ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 14 ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ, ਪਾਠ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 15 ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਆਨ ਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 16 ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਰਚਨਾ - ਵਿਰਚਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 17 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 18 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪੁਨਰ ਸੰਵਾਦ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 19 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 20 ਸ. ਤਰਸੇਮ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਸੰਕਲਪ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 21 ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਅਧਿਐਨ- I

PAPER: ਚੋਥਾ

SUBJECT CODE: MAPNRA2304

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: III

CONTACT HOURS/WEEK: 48

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course: ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਅਧਿਐਨ II ਭਾਵ 1970 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਉਪਰੰਤ ਤਿੰਨ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	(1) 1970 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	12
UNIT-II	ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਨਾਟਕ ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ : ਕਣਕ ਦੀ ਬੱਲੀ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1976	12
UNIT-III	ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਰਾਣੀ ਕੋਕਿਲਾਂ, ਨਿਉ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ।	12
UNIT- IV	ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅੱਲਖ : ਝੜ੍ਹਾ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	12

CO1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

**CO2. ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਦੁਆਰਾ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**

CO3. ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ

ਵਿਚਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਨਾਲ ਨੈਵੀਗੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀ।

Recommended Books:

- 1 ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਕਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 2 ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਨਾਟਕ ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 3 ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਰੰਗਮੰਚ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- 4 ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ ਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਛੁੱਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 5 ਸਬਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ', ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
- 6 Peter Szondi, Theory of Modern Drama, Manchester University Press.
- 7 Eric Bentley, Theory of Modern Stage, Penguin Books.
- 8 ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੁਰ, ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ: ਪੁਨਰ ਮੁੱਲਕਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
- 9 ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਛੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
- 10 ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੀ ਨਾਟ- ਭੂਮੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002
- 11 ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ

PAPER :ਪਹਿਲਾ

SUBJECT CODE: MABVPBGL2401

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: VI

CONTACT HOURS/WEEK:54

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਨੂੰ ਛੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਾਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ 2 ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਵਰਗ (Grammatical Categories) ਅਤੇ ਕਾਰਜ : ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਰਕ, ਕਾਲ, ਬਿਰਤੀ, ਪੱਖ, ਪੁਰਖ, ਵਾਚ, ਸੰਕੇਤਵਾਚਕ ਪ੍ਰਵਰਗ, ਅਕਰਮਕਤਾ ਅਤੇ ਸਕਰਮਕਤਾ	10
UNIT-II	1(ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ -ਵਿਗਿਆਨ : ਵਾਕ ਸੰਰਚਨਾ ਵਾਕ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਵਾਕ; ਵਾਕਾਤਮਕ ਬਣਤਰਾਂ ; ਮੇਲ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ; ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਾਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ; ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਵਾਪੀਨ ਤੇ ਪਰਾਪੀਨ ਉਪਵਾਕਾਂ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ	10
UNIT-III	1 ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ- ਵਿਗਿਆਨ : ਅਰਥ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਅਰਥਮੂਲਕ ਸੰਰਚਨਾ: ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ, ਬਹੁਅਰਥਕ, ਸਮੂਹਅਰਥਕ (Hyponymy), ਪ੍ਰਤਿਕੂਲਤਾ (incompatibility), ਸਮਰੂਪਕ ਸ਼ਬਦ; ਅਰਥ-ਪਰਿਵਰਤਨ	10

UNIT-IV	1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ , ਭਾਰਤੀ ਆਰਿਆਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ; ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ: ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ	8
UNIT-V	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ; ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ : ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ; ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ; ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਦੇ ਮਸਲੇ	8

CO1.ਪ੍ਰੈਪਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ

CO2.ਟੀਚਾ ਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ

CO3.ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੋਧਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੂ

Recommended Books:

- 1 ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 2 ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 3 ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 4 ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 5 ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ (ਸੰਪਾ.), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।
- 6 ਵਦਿਆ ਭਾਸ਼ਾਕਰ ਅਰੁਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 7 ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ : ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੇ ਇਕਾਈਆਂ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ।
- 8 ਜੀ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 9 ਢੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 10 ਢੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

11 ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

12 ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀ. ਟੈਕਸਟ ਬੁਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

13 ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਗਰਾ, ਭਾਸ਼ਾ : ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ।

14 ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਵਾਰਿਸਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

15 Balbir Singh Sandhu, **A Descriptive Grammar of Puadhi, Parkh**, 1968, Vol. II, Panjab University, Chandigarh

16Gill and Gleason, **A Reference Grammar of Punjabi**, Punjabi University, Patiala.

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ

PAPER: ਫੂਜਾ

SUBJECT CODE: MAPLLS2402

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: IV

CONTACT HOURS/WEEK: 50

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam: 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾ ਅਧੀਨ ਵਾਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਮੂਲ ਪੈਟਰਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ (ਇ)ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਗਵੰਡ; ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਿਆਣਪਾਂ (ਅ)ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਤਾਂ ਰਸਮਾਂ (ਜਨਮ, ਵਿਆਹ, ਮੌਤ) (ਇ)ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਮੇਲੇ, ਲੋਕ ਨਾਚ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਾਟ,	10
UNIT-II	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ; ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰਚਨਾ (ਸੁਹਾਗ, ਘੋੜੀ, ਸਿੱਠੀ, ਹੇਅਰਾ, ਟੱਪਾ, ਲੰਮੀ ਬੋਲੀ, ਕੀਰਨਾ, ਅਖਾਣ, ਮੁਹਾਵਰਾ, ਬੁਝਾਰਤ, ਮਿੱਥ ਕਥਾ, ਦੰਤ ਕਥਾ, ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ, ਪਰੀ ਕਥਾ, ਨੀਤੀ ਕਥਾ);	10
UNIT-III	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਥਾ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਰਗਵੰਡ ; ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ; ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੱਥ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਪੈਟਰਨ; ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀਆਂ	10

	ਲੋਕ ਰੂੜੀਆਂ; ਲੋਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਪਾਤਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ	
UNIT-IV	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਦੀ ਵਰਗ ਵੰਡ; ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਕਾਰੀ; ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ (ਰੱਬ; ਮੌਤ; ਇਸ਼ਕ; ਪੇਕਾ-ਸੌਹਰਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤੇ	10

CO1. ਪ੍ਰੈਪਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ

CO2. ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੁਸ਼ਾਨਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸੈਲੀਆਂ, ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

CO3. ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅਧਿਆਏ ਦੀ ਪੜਚੇਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ

Recommended Books:

- 1 ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, ਗਿੱਧਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- 2 ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਤੇ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਗੀਤ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- 3 ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਾ : ਰੂਪ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾ, ਪਰੰਪਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜੇ11/80, ਰਾਜੰਗੀ ਗਾਰਡਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- 4 ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼(ਜ਼ਿਲਦ 1 ਤੋਂ 8 ਤਕ), ਨਸ਼ੈਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- 5 ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਬਾਤਾਂ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਰੈਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- 6 ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਦੀ ਸਿਰਜਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 7 ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਗੀਂ ਚੰਬਾ ਖਿੜ ਰਿਹਾ (ਜ਼ਿਲਦ ਪੰਜਵੀਂ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 8 ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਂ ਸੁਹਾਗਣ ਸ਼ਗਨ ਕਰੇ (ਜ਼ਿਲਦ ਸੱਤਵੀਂ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 9 ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਾਰਬਕਤਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 10 ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 11 ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਲੋਕਧਾਰ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 12 ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ -ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 13 ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਕਕਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਰਰਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 14 Raymond Williams, **Culture**, Fontana Publication.
- 15.ਡਾ.ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਔਲਖ,ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,2013
16. ਡਾ.ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਔਲਖ,ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਕਾਵਿ,ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼,ਪਟਿਆਲਾ,2022

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT TITLE: ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ- II

PAPER: : ਤੀਜਾ

SUBJECT CODE: MAAPK2403

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: VI

CONTACT HOURS/WEEK:50

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਅਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ,ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਧਰਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਵੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ/ਕਾਵਿ- ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਸੰਵੇਦਨਾ, ਕਾਵਿ - ਝੁਕਾਅ ਅਤੇ ਰੂਪਕਾਰ)	10
UNIT-II	ਤਿੰਨ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਪਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ,	10
UNIT-III	ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਸ਼, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।	10

UNIT-IV	ਲਛਜਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	10

CO1.ਪੇਪਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਮਾਂਸਵਾਦ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ

CO2.ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

CO3.ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ

ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਕਲਪਨਾ, ਕੁਦਰਤ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਤਣਾਅ, ਕਾਵਿਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਕਤਾ;
ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

Recommended Books:

- 1 ਡਾ. ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ, ਕਾਵਿ- ਚਿੰਤਨਤ- I, ਅਤੇ ਕਾਵਿ- ਚਿੰਤਨ II, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 2 ਬਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾਈ ਆਧਾਰੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 3 ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਾਸ਼ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 4 ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 5 ਯੋਗ ਰਾਜ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ : ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 6 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਾਲ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਪਾਸ਼: ਜਿਥੇ ਕਵਿਤਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
- 7 ਯੋਗ ਰਾਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਉਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 8 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪੁਨਰ ਸੰਵਾਦ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 9 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 10 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
- 11 ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਵਨੀਤਾ (ਸੰਪਾ.), ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
- 12 ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸ਼ਬਦ ਸੰਵਾਦ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ।

SUBJECT TITLE: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਅਧਿਐਨ- II

PAPER: :ਚੌਥਾ ਆਪਸ਼ਨ : (i)

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

SUBJECT CODE: MAPNRA2404

COURSE: M.A

Lecture (L)	Tutorial (T)	Practical (P)	Credit (C)
4	1	0	5

SEMESTER: VI

CONTACT HOURS/WEEK:50

Internal Assessment: 40

End Term Exam: 60

Duration of Exam; 3 Hrs

Objective and outcome of course:

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਅਧਿਐਨ II ਭਾਵ 1970 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਉਪਰੰਤ ਤਿੰਨ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Contents of Syllabus:

Sr. No	Contents	Contact Hours
UNIT-I	1970 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ।	10
UNIT-II	ਚਰਨਦਾਸ ਸਿੱਧੂ, ਬਾਬਾ ਬੰਤੂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।	10
UNIT-III	ਆਤਮਜੀਤ, ਕੈਮਲੂਪਸ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।	10
UNIT-IV	ਸਵਰਾਜ਼ਬੀਰ, ਸ਼ਾਇਰੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।	10

CO1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰੋਮਾਂਸਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖੀਮਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ

Delhi-Jalandhar GT Road (NH1), Sirhind Side, Mandi Gobindgarh, Punjab - 147301 (India)

CO2. ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸੌਭਾਗਿਕ ਅਤੇ ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CO3. ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ।

Recommended Books:

- 1 ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚਰਨਦਾਸ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2003
- 2 ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਕੈਮਲੂਪਸ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ : ਸੰਵਾਦ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 3 ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਮਿੱਥ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- 4 ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ ਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 5 ਸਬਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ', ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
- 6 Peter Szondi, Theory of Modern Drama, Manchester University Press.
- 7 Eric Bentley, Theory of Modern Stage, Penguin Books.
- 8 ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ: ਪੁਨਰ ਮੁੱਲਕਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
- 9 ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
- 10 ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੀ ਨਾਟ- ਭੂਮੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002
- 11 ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ।